EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.10.26.
COM(2021) 669 final

2021/0349 (NLE)

Javaslat

# A TANÁCS HATÁROZATA

**a Földközi-tenger tengeri környezetének és partvidékének szennyezés elleni védelméről szóló egyezmény (a Barcelonai Egyezmény) keretében a Földközi-tenger teljes területének a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi egyezmény (MARPOL-egyezmény) VI. melléklete alapján kén-oxid-kibocsátás-ellenőrzési területként (MED $SO_x$ ECA) való kijelöléséről szóló határozat elfogadásával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról**

# INDOKOLÁS

## 1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya a Földközi-tenger szennyezés elleni védelméről szóló egyezmény (a Barcelonai Egyezmény) és jegyzőkönyvei részes feleinek 22. ülésén a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) Tengerikörnyezet-védelmi Bizottságának 2022-ben esedékes hetvennyolcadik ülésszaka (MEPC 78) elé terjesztendő, a teljes Földközi-tenger kénoxid-kibocsátás-ellenőrzési területté (Med $SO_x$ ECA) minősítésére irányuló javaslat és a kapcsolódó kötelezettségek hatálybalépésének időpontja kapcsán az Unió által képviselendő álláspont.

## 2. A JAVASLAT HÁTTERE

### 2.1. A Földközi-tenger szennyezés elleni védelméről szóló egyezmény

A földközi-tengeri cselekvési terv keretében elfogadott Barcelonai Egyezmény és annak hét jegyzőkönyve képezik a Földközi-tengerre vonatkozó legfontosabb jogilag kötelező erejű többoldalú regionális környezetvédelmi megállapodást.

A Barcelonai Egyezmény célja megelőzni, csökkenteni, illetve megszüntetni a Földközi-tenger medencéjének szennyezését, ugyanakkor javítani az emberi egészség és a tengeri környezet védelmét e térségben, valamint hozzájárulni annak fenntartható fejlődéséhez.

Az Európai Unió a (módosított) Barcelonai Egyezmény fele[1].

### 2.2. A Barcelonai Egyezmény és jegyzőkönyvei részes feleinek ülése

A Barcelonai Egyezmény és jegyzőkönyvei részes feleinek ülésein az Egyezmény és a jegyzőkönyvek szerződő feleit képviselő miniszterek és vezető tisztviselők vesznek részt. A részes felek találkozójára 2021. december 7. és 10. között a törökországi Antalyában kerül sor.

A Barcelonai Egyezmény 25. cikkének megfelelően az Európai Unió az egyezményben és annak egy vagy több jegyzőkönyvében részes tagállamai számával egyenlő számú szavazattal gyakorolja szavazati jogát. Az Unió nem szavaz abban az esetben, ha tagállamai gyakorolják saját szavazati jogukat, és fordítva.

A Barcelonai Egyezmény és jegyzőkönyvei részes feleinek üléseire vonatkozó eljárási szabályzat 43. pontja szerint hacsak az Egyezmény másként nem rendelkezik, a jegyzőkönyveket vagy pénzügyi keretfeltételeket, az érdemi határozatokat, az ajánlásokat és az állásfoglalásokat a jelenlévő és szavazó szerződő felek kétharmados többségének támogatásával kell elfogadni.

### 2.3. A Barcelonai Egyezmény és jegyzőkönyvei részes feleinek 22. ülésén elfogadandó jogi aktus

A Barcelonai Egyezmény 6. cikke értelmében a szerződő felek a nemzetközi joggal összhangban minden intézkedést meghoznak a földközi-tengeri térség hajókról történő kibocsátás által okozott szennyezésének megelőzése, csökkentése, megakadályozása és lehető legteljesebb mértékű megszüntetése érdekében, valamint az ilyen jellegű szennyezés

[1] HL L 322., 1999.12.14., 32. o.

ellenőrzésére szolgáló, nemzetközi szinten elfogadott rendelkezéseknek a térségben való hatékony végrehajtása érdekében.

A Barcelonai Egyezmény 18. cikke (1) bekezdésének vii. pontjával összhangban a részes felek találkozója megvitathat és meghozhat minden olyan intézkedést, amely szükségesnek tűnik az egyezmény és a jegyzőkönyvek céljainak eléréséhez.

A kén-oxidok kibocsátás-ellenőrzési területének létrehozása megfelel a fent említett célkitűzéseknek, hiszen a hajókról származó légszennyezést csökkentő különös követelményeket vezetne be.

## 3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az Unió már számos alkalommal elismerte a Földközi-tenger biodiverzitása és ökoszisztémái védelmének szükségességét, a nemzeti joghatóságokon kívül eső tengeri területek vonatkozásában is.

A hajók légszennyezőanyag-kibocsátása jelentős káros hatást gyakorol az emberi egészségre és a környezetre egyaránt. A hajókról történő kibocsátás jelentette kihívás leküzdésének egyik módja az, ha a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi egyezmény (a MARPOL-egyezmény) VI. melléklete alapján a Földközi-tengert kijelölik kén-oxid-kibocsátás-ellenőrzési területté (Med $SO_x$ ECA), ahol a hajók kibocsátásainak csökkentését célzó követelmények alkalmazandók.

A javaslat jogilag kötelező erejű hatásaira tekintettel meg kell határozni az Unió álláspontját. Mivel a javaslat összhangban áll a környezetszennyezés csökkentésére és a környezetvédelem javítására irányuló uniós törekvésekkel, javasolt, hogy az Unió támogassa a tervezett jogi aktus elfogadását.

## 4. JOGALAP

### 4.1. Eljárási jogalap

*4.1.1. Alapelvek*

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése rendelkezik határozatok elfogadásáról „*a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „*meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*”[2].

*4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás*

A Barcelonai Egyezmény és jegyzőkönyvei részes feleinek ülése egy megállapodással, a Barcelonai Egyezménnyel létrehozott szerv.

[2] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

A tervezett jogi aktus javaslatot fog előterjeszteni 2022-ben az IMO MEPC 78. ülése elé a Földközi-tenger kén-oxid-kibocsátás-ellenőrzési területként (MED SOx ECA) való kijelöléséről. A javaslat elfogadásával joghatással bíró jogi aktus jön létre.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a Barcelonai Egyezmény intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

### 4.2. Anyagi jogalap

*4.2.1. Alapelvek*

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

*4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás*

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a környezetvédelemmel kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése.

### 4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

2021/0349 (NLE)

Javaslat

# A TANÁCS HATÁROZATA

**a Földközi-tenger tengeri környezetének és partvidékének szennyezés elleni védelméről szóló egyezmény (a Barcelonai Egyezmény) keretében a Földközi-tenger teljes területének a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi egyezmény (MARPOL-egyezmény) VI. melléklete alapján kén-oxid-kibocsátás-ellenőrzési területként (MED $SO_x$ ECA) való kijelöléséről szóló határozat elfogadásával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról**

**AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,**

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A Földközi-tenger szennyezés elleni védelméről szóló módosított egyezményt (a továbbiakban: Barcelonai Egyezmény) az Unió az 1999/802/EK tanácsi határozattal[3] kötötte meg, és az 2004. július 9-én lépett hatályba.

(2) A Barcelonai Egyezmény 18. cikke (1) bekezdésének vii. pontjával összhangban a részes felek találkozója megvitathat és meghozhat minden olyan intézkedést, amely szükségesnek tűnik az egyezmény és a jegyzőkönyvek céljainak eléréséhez. A Barcelonai Egyezmény és jegyzőkönyvei részes feleinek üléseire vonatkozó eljárási szabályzat 43. pontja szerint hacsak az Egyezmény másként nem rendelkezik, a jegyzőkönyveket, pénzügyi keretfeltételeket és érdemi határozatokat a jelenlévő és szavazó szerződő felek kétharmados többségének támogatásával kell elfogadni.

(3) 2021. december 7. és 10. között tartandó 22. ülésükön a Barcelonai Egyezmény és jegyzőkönyvei szerződő felei határozatot készülnek elfogadni egy javaslatról, amelyet a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) Tengerikörnyezet-védelmi Bizottságának 2022-ben esedékes hetvennyolcadik ülésszaka (MEPC 78) elé kell terjeszteni. A javaslat értelmében a Földközi-tenger teljes területét kén-oxid-kibocsátás-ellenőrzési területté (Med SOx ECA) kell nyilvánítani, meghatározva ennek hatálybalépése napját.

(4) Ezért meg kell határozni az Unió által a Barcelonai Egyezmény és jegyzőkönyvei szerződő feleinek ülésén képviselendő álláspontot, mivel a tervezett határozat értelmében egy szervezet, melynek az Unió is részes fele, javaslatot terjeszt az IMO MEPC 78. ülése elé a Földközi-tenger teljes területének kén-oxid-kibocsátás-ellenőrzési területté (MED $SO_x$ ECA) való kijelöléséről, melynek elfogadásával joghatással bíró jogi aktus jön létre.

(5) Mivel a tervezett határozat korszerűbbé kívánja tenni a Földközi-tenger védelmére vonatkozó követelményeket, ami összhangban áll a tengeri környezetszennyezés

[3] HL L 322., 1999.12.14., 32. o.

csökkentésére és az emberi egészség védelmére irányuló uniós törekvésekkel, javasoljuk, hogy az Unió támogassa a határozat elfogadását,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

*1. cikk*

A Barcelonai Egyezmény és jegyzőkönyvei részes feleinek 22. ülésén az Unió támogatja a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) Tengerikörnyezet-védelmi Bizottságának hetvennyolcadik ülésszaka (MEPC 78) elé terjesztendő, a teljes Földközi-tenger kén-oxid-kibocsátás-ellenőrzési területté (Med $SO_x$ ECA) minősítésére irányuló javaslatra vonatkozó határozat és az intézkedés hatálybalépési időpontja elfogadását.

*2. cikk*

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

*a Tanács részéről*
*az elnök*